

**Powiatowy Program Przeciwdziałania
Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego
Rynku Pracy na lata 2023-2025**

Zduńska Wola, listopad 2022

Spis treści

Wstęp	3
2. Charakterystyka powiatu zduńskowolskiego	5
2.1 Charakterystyka społeczno-gospodarcza	5
2.2 Ludność	6
2.3 Gospodarka	7
3. Sytuacja na lokalnym rynku pracy	10
3.1 Stopa bezrobocia	10
3.2 Struktura bezrobocia	11
3.3 Struktura wybranych kategorii osób bezrobotnych	19
3.3.1 Bezrobotni w wieku do 25. roku życia (2019-2022)	19
3.3.2 Bezrobotni w wieku powyżej 50. roku życia (2019-2022)	21
3.3.3 Długotrwale bezrobotni (2019-2022)	23
3.3.4 Bezrobotni niepełnosprawni (2019-2022)	25
3.4 Liczba ofert pracy	28
4. Cele i zadania Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli na lata 2023-2025	28
4.1 Analiza SWOT rynku pracy w powiecie	28
4.2 Cele i zadania programu	30
4.2.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy	35
4.2.2. Wsparcie dla bezrobotnych z grup defaworyzowanych i zagrożonych społecznym wykluczeniem	36
4.2.3. Wsparcie systemu edukacji i dostosowanie go do potrzeb rynku pracy. Kształcenie zgodne z potrzebami na rynku pracy	37
4.2.4. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	38
4.2.5. Rozwój partnerstwa lokalnego	39
4.2.6. Promowanie usług i mobilności na europejskim rynku pracy (EURES)	39
5. Źródła finansowania	40
6. Monitoring programu	41
7. Podsumowanie końcowe	41
8. Spis wykresów	43
9. Spis tabel	43
10. Opinia Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zduńskiej Woli	45

Wstęp

Opracowanie „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2023-2025” wynika z art. 9 ust. 1 pkt. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku oraz art. 12 pkt. 9c) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Program stanowi kontynuację i jest rozwinięciem „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2014-2019”, którego okres obowiązywania był przedłużony do końca 2022 roku.

Program ma na celu wskazanie i omówienie strategicznych obszarów działania z punktu widzenia lokalnego rynku pracy. W niniejszym opracowaniu zaprezentowane zostały cele oraz priorytety polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w powiecie zduńskowolskim, które spójne są z założeniami priorytetów i celów regionalnych oraz krajowymi dokumentami strategicznymi.

„Powiatowy Program Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2023-2025” został przygotowany w oparciu o następujące dokumenty:

- Zarządzenia Starosty Zduńskowolskiego w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania projektu Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2020-2025,
- Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2022 dla województwa łódzkiego (RPDZ/2022),
- Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2022 rok (program rządowy),
- Raport z przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu programu regionalnego „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2027”,
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030,
- Strategia Rozwoju Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2022-2030.

Program Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2023-2025 jest dokumentem wyznaczającym kierunek priorytetowych działań samorządu powiatu w obszarze polityki rynku pracy na lata 2023-2025, dzięki którym ma zostać osiągnięty cel główny **przeciwdziałanie bezrobociu oraz zwiększenie aktywności mieszkańców powiatu**, poprzez podejmowanie działań zmierzających w kierunku integracji zawodowej i społecznej, zwiększenia poziomu aktywności zawodowej wśród mieszkańców powiatu, wsparcia działań na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, wsparcia systemu edukacji

i dostosowania go do potrzeb rynku pracy, wyrównania szans osób w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W części statystycznej niniejszego opracowania przeanalizowano dane dotyczące rynku pracy oraz ludności w powiecie zduńskowolskim w latach 2019-2021 oraz dane podawane przez Główny Urząd Statystyczny z trzech pierwszych kwartałów 2022 roku.

2. Charakterystyka powiatu zduńskowolskiego

2.1 Charakterystyka społeczno-gospodarcza

Powiat zduńskowolski położony jest w centralnej części Polski – 50 km na zachód od Łodzi i 180 km od Warszawy, 170 km na wschód od Wrocławia i 200 km od Poznania. Powiat sąsiaduje z powiatami: łaskim od południa i wschodu, sieradzkim od zachodu oraz poddębickim od północy. Powiat zduńskowolski zajmuje obszar o powierzchni 369 km², co stanowi 2% powierzchni województwa łódzkiego. W granicach powiatu znajduje się gmina Zduńska Wola, miasto Zduńska Wola, gmina Zapolice oraz gmina i miasto Szadek. Stolicą powiatu jest centralnie położone miasto Zduńska Wola, o powierzchni 25 km², z liczbą ludności 40 730 osób (stan na koniec 2021r.).

Przez powiat od południa przebiega droga ekspresowa S8, będąca jedną z najważniejszych polskich dróg ekspresowych, która zapewnia szybkie i wygodne połączenie drogowe z Wrocławiem lub Warszawą. Komunikację samochodową na terenie powiatu uzupełniają trzy drogi wojewódzkie: nr 473, 710 i 482.

Ponadto na terenie powiatu krzyżują się dwa ważne szlaki kolejowe: z południa na północ, łączący Śląsk z portami morskimi w Gdańsku i Gdyni oraz szlak biegnący ze wschodu na zachód, łączący Warszawę z Wrocławiem i dalej Pragą w Czechach.

Obecnie trwają prace projektowe i konsultacje dotyczące budowy linii Kolei Dużych Prędkości, która w swoich założeniach ma przebiegać z Warszawy do Łodzi i dalej do Wrocławia, biegnąc przy tym przez Centralny Port Komunikacyjny – nowoprojektowane największe krajowe lotnisko mające powstać między Łodzią a Warszawą.

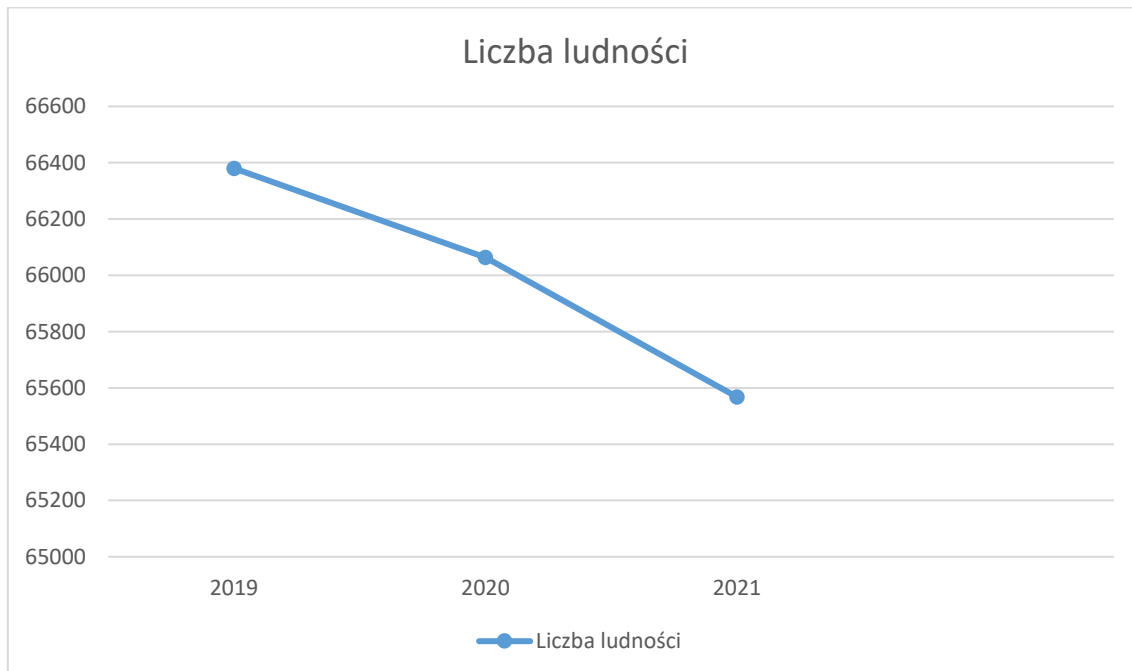
W momencie opracowywania niniejszego programu pozwolenie na budowę otrzymał Terminal przeładunkowy zlokalizowany na terenach kolejowych w Zduńskiej Woli – Karsznicach. Kolejnym etapem realizacji projektu było przeprowadzenie procedury przetargowej. Terminal multimodalny w Zduńskiej Woli – Karsznicach to inwestycja spółki PKP Cargo Terminale. Główną funkcją nowej inwestycji, która bez wątpienia pobudzi gospodarczo cały region i pozwoli na stworzenie nowych miejsc pracy, ma być przeładowywanie kontenerów z platform pociągów wprost do transportu drogowego i na odwrót. Niewątpliwym atutem, który przemawia za budową portu multimodalnego w Zduńskiej Woli – Karsznicach jest centralne położenie powiatu zduńskowolskiego na skrzyżowaniu szlaków kolejowych Bałtyk – Adriatyk oraz szlaku z Chin, a także bezpośrednie sąsiedztwo z drogą ekspresową S8. Lokalizacja wpisuje się w transeuropejską sieć

transportową – TEN-T. Terminal w Karsznicach według zapowiedzi kolei będzie gotowy do użytkowania w 2023 roku.

2.2 Ludność

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2021 roku w powiecie zduńskowolskim zamieszkiwało 65 568 osób, co stanowi najniższy wynik od 2011 roku, kiedy liczba ludności wynosiła 68 121. Liczba ludności w powiecie zduńskowolskim każdego roku sukcesywnie maleje. Decydujący wpływ na postępowanie tego zjawiska mają dwa czynniki: migracje – zarówno na poziomie powiatu, jak i całego województwa, a także ubytek naturalny. Te niepokojące tendencje występują w całym województwie łódzkim. Od 2011 roku do 2021 roku liczba ludności w powiecie zmniejszyła się o 2553 osoby (3,7%). Dla porównania w województwie łódzkim w latach 2010-2020 liczba ludności spadła o 97,8 tys. osób (3,8%), natomiast tempo wyludniania się w województwie łódzkim jest jednym z najwyższych w kraju. Ponadto wszelkie wskaźniki demograficzne pokazują, że dochodzi do starzenia się i depopulacji społeczeństwa. Średnia gęstość zaludnienia w powiecie wynosi 178 osób/km².

Wykres nr 1. Liczba ludności powiatu zduńskowolskiego w latach 2019-2021

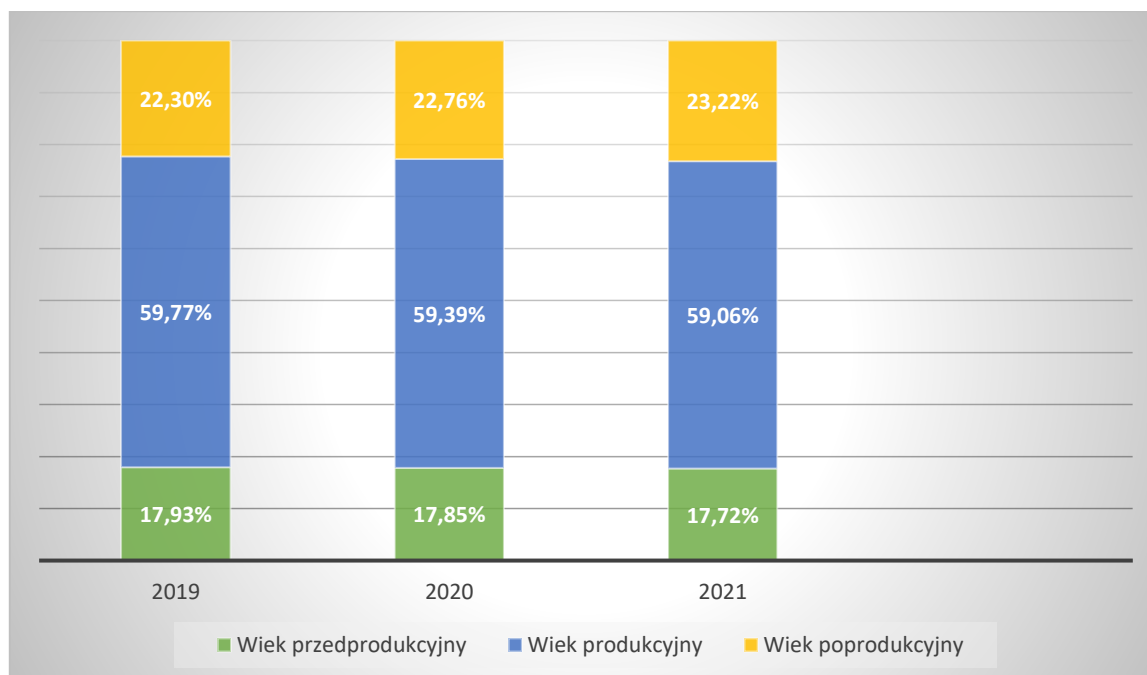
Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Niepokojące zjawisko w zmianie struktury ludności powiatu zduńskowolskiego obserwuje się analizując dane dotyczące ludności pod względem wieku. Wyraźnie zauważalna

jest tendencja do corocznego procentowego wzrostu udziału osób w grupie wiekowej poprodukcyjnej przy jednoczesnym procentowym spadku osób w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym. Tak zachodzące zmiany w strukturze ludności świadczą o ogólnym starzeniu się mieszkańców powiatu, co z kolei przekłada się na spadek zasobów siły roboczej w powiecie.

Pomiędzy 2019 a 2021 rokiem odnotowano wzrost o 0,92 punktu procentowego osób w wieku poprodukcyjnym. Jednocześnie w tym samym czasie zaobserwowano spadek o 0,71 punktu procentowego liczby ludności w grupie produkcyjnej oraz spadek o 0,21 punktu procentowego w grupie najmłodszych, tj. grupie przedprodukcyjnej.

Wykres nr 2. Struktura ludności powiatu zduńskowolskiego pod względem wieku w latach 2019-2021

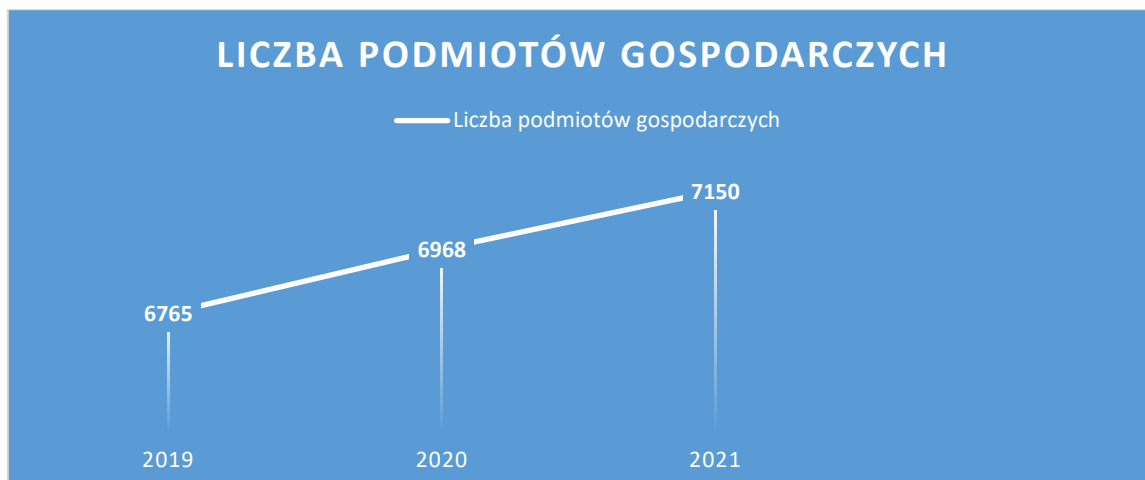

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

2.3 Gospodarka

Na terenie powiatu zduńskowolskiego na koniec 2021 roku zarejestrowanych było 7 150 podmiotów gospodarczych z czego 97,5% należało do sektora prywatnego. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie w latach 2019-2022 wzrasta z roku na rok – z dostępnych danych wynika, iż jest to przyrost rok do roku na poziomie 2,6-3%. W 2021 roku liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych jest o 209 wyższa niż wyrejestrowanych.

Wykres nr 3. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie zduńskowolskim w latach 2019-2022

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Spośród wszystkich podmiotów gospodarczych działających w powiecie dominują przedsiębiorstwa małe i średnie. Najliczniejszą grupę tworzą mikroprzedsiębiorstwa (6 886), które stanowią 96,3% wszystkich podmiotów gospodarczych (często są to firmy jednoosobowe). Zdecydowanie mniej jest przedsiębiorstw zatrudniających od 10 do 49 pracowników – takich przedsiębiorstw odnotowano 209 jednostek (2,6%). Natomiast liczba przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników wynosi 55 jednostek, co stanowi zaledwie 1,1% ogółu zarejestrowanych podmiotów w powiecie.

Tabela nr 1. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie zduńskowolskim według klas wielkości w 2021r.

Klasa wielkości przedsiębiorstwa		Struktura podmiotów w powiecie	
		liczba	%
Mikro przedsiębiorstwa	0-9 pracowników	6886	96,3%
Małe przedsiębiorstwa	10-49 pracowników	209	2,6%
Średnie przedsiębiorstwa	50-249 pracowników	48	1,0%
Duże przedsiębiorstwa	250-999 pracowników	6	0,1%
	1000 i więcej pracowników	1	0,0%
Ogółem		7150	100,0%

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Wśród przedsiębiorstw mających duże znaczenie dla regionu należy wymienić takie zakłady jak: Ferax Sp. z o.o. wraz ze Spółką Wola Sp. z o.o. stanowiące grupę Ferax; BMI Icopal Sp. z o.o.; BorgAutomotive Sp. z o.o.; Budvar Centrum Sp. z o.o.; Aves Sp. z o.o.; FILATI Mirosław Kubiak Sp.J.; Fabelo Sp. z o.o.; Fortuna Sp. z o.o.; PPHU inż. Grzegorz Mielczarek; Tinby Sp. z o. o. W mieście Zduńska Wola, które pełni dominującą rolę administracyjno-gospodarczą dla otaczających je gmin, swoją siedzibę ma największa liczba podmiotów gospodarczych 4 615 jednostek.

Analiza struktury branżowej w powiecie wykazuje, że najwięcej jest firm działających w obszarze handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych wraz z motocyklami (1640). Następnie plasuje się budownictwo, w którym na koniec 2021 roku działało 1519 jednostek. Należy podkreślić znaczący wzrost powstawania firm z obszaru budownictwa – na koniec 2012 roku (dane zaprezentowane w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2014-2019) działało 857 podmiotów gospodarczych w sektorze budownictwa. Zatem między 2012 a 2021 rokiem odnotowano wzrost o 662 jednostki (43,6%). Na trzecim miejscu w powiecie spośród działających podmiotów gospodarczych według sekcji PKD plasuje się przetwórstwo przemysłowe, reprezentowane przez 781 jednostek.

Tabela nr 2. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie zduńskowolskim według sekcji PKD w 2021r.

Sekcja / Obszar działalności		Struktura podmiotów w powiecie	
		liczba	%
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	72	1%
B	Górnictwo i wydobywanie	10	0,1%
C	Przetwórstwo przemysłowe	781	10,9%
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	22	0,3%
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	20	0,3%
F	Budownictwo	1519	21,2%
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1640	22,9%
H	Transport i gospodarka magazynowa	416	5,8%
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	151	2,1%

Sekcja / Obszar działalności		Struktura podmiotów w powiecie	
		liczba	%
J	Informacja i komunikacja	166	2,3%
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	154	2,2%
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	175	2,4%
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	553	7,7%
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	163	2,3%
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	57	0,8%
P	Edukacja	230	3,2%
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	344	4,8%
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	135	1,9%
S i T	Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	539	7,5%
-	Ogółem	7150	100,0%

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

3. Sytuacja na lokalnym rynku pracy

3.1 Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia w powiecie w 2019 roku wynosiła 6%, będąc o 0,6 punktu procentowego wyższa od wskaźnika tego parametru dla województwa i o 0,8 punktu procentowego wyższa od stopy bezrobocia w skali kraju. W odniesieniu do poziomu stopy bezrobocia szczególny był 2020 rok, kiedy to stopa bezrobocia w powiecie wzrosła do poziomu 7%, ponownie przewyższając poziom średniej krajowej i wojewódzkiej – odpowiednio 6,2% i 6,2%. Natomiast już w 2021 roku stopa bezrobocia wyniosła 6,2 %, pozostając wyższą od średniej wojewódzkiej (5,6%) i krajowej (5,4%). Pośród wszystkich 24 powiatów w województwie łódzkim powiat zduńskowolski w 2021 roku uplasował się na 18 miejscu pod względem stopy bezrobocia, osiągając jeden z najwyższych wskaźników. Analizując dane z trzech pierwszych kwartałów 2022 roku zauważyć można, że zarówno w powiecie zduńskowolskim oraz w województwie łódzkim stopa bezrobocia utrzymuje się na tym samym poziomie, jak miało to miejsce na koniec 2021 – odpowiednio 6,2% oraz 5,6%, natomiast

w skali kraju stopa bezrobocia zmniejszyła się względem stanu na koniec 2021 roku i wynosi obecnie 5,1%. Wciąż stopa bezrobocia w powiecie pozostaje wyższa niż w województwie oraz w kraju.

Tabela nr 3. Poziom bezrobocia w latach 2019-2022 (powiat, województwo, kraj)

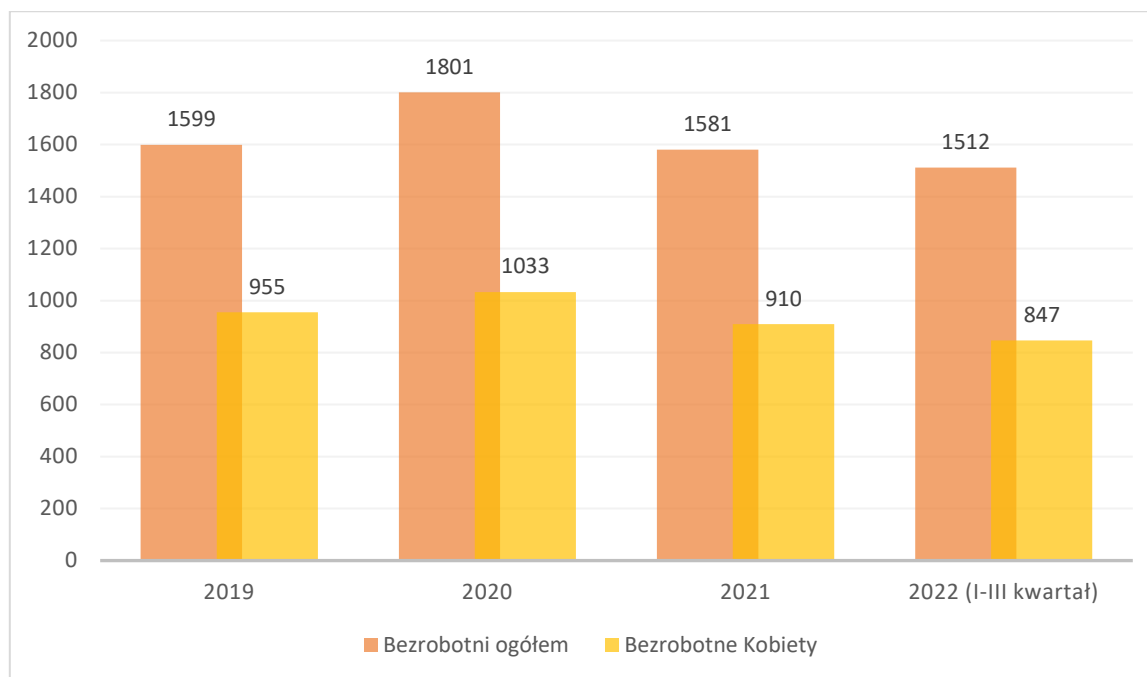
	2019	2020	2021	2022 I-III kwartał
Polska	5,2%	6,2%	5,4%	5,1%
województwo łódzkie	5,4%	6,2 %	5,6%	5,6%
powiat zduńskowolski	6,0 %	6,9%	6,2%	6,2%

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

3.2 Struktura bezrobocia

W bazie Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli na koniec 2021 roku zarejestrowanych było 1581 bezrobotnych. W grupie tej 910 osób to kobiety (57,6%). Z analizy ostatnich lat wynika, iż wzrost bezrobocia odnotowano w 2020 roku, kiedy to liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w bazie Urzędu wzrosła z 1599 osób w 2019 roku do 1801 osób w 2020 roku. Wzrost ten był związany z załamaniem sytuacji na rynku pracy spowodowanym występowaniem pandemii SARS-CoV2. Z danych przedstawionych na poniższym wykresie widać, że w statystykach osób zarejestrowanych w Urzędzie przeważały kobiety stanowiąc ponad połowę wszystkich zarejestrowanych. W 2019 roku zarejestrowanych bezrobotnych kobiety było 59,7%, a w 2020 roku 57,3 %. W okresie od stycznia do końca września 2022 roku w powiecie zduńskowolskim zarejestrowanych było 1512 bezrobotnych, a w tej grupie aż 847 osób to kobiety, co daje udział procentowy nieznacznie przekraczający 56%.

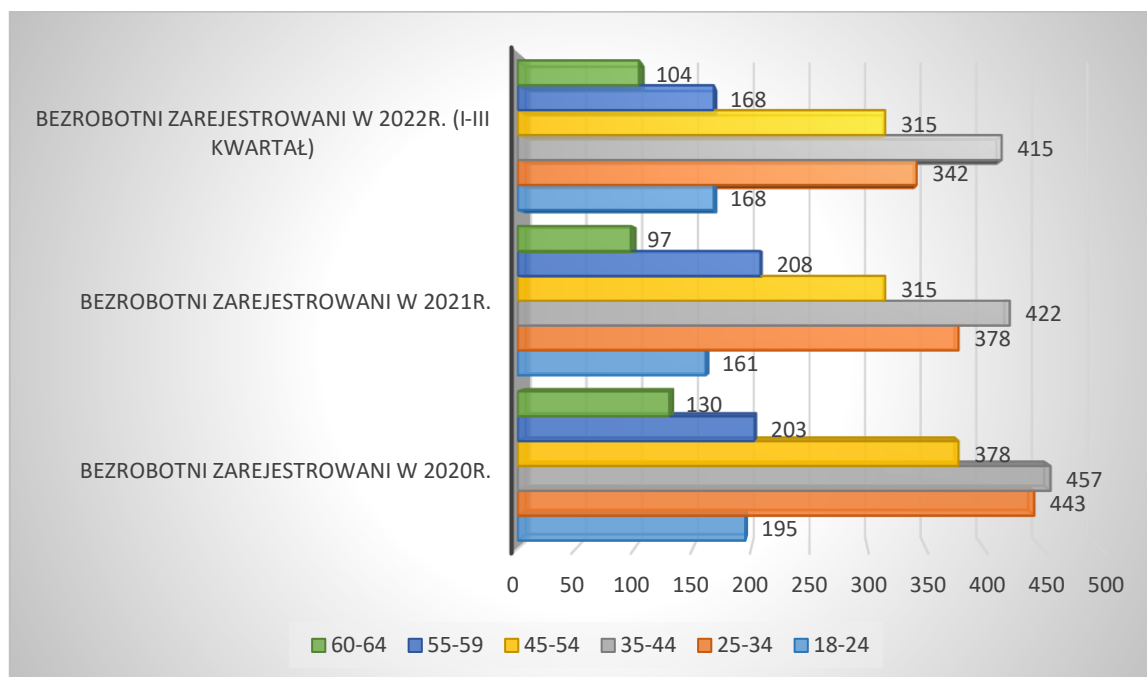
Wykres nr 4. Liczba bezrobotnych i bezrobotnych kobiet w powiecie zduńskowolskim w latach 2019-2022

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Struktura bezrobotnych rozpatrywana ze względu na wiek osób zarejestrowanych w Urzędzie pokazuje, że grupą dominującą są osoby w przedziale wieku od 35 do 44 lat. Bezrobotni z przedziału wiekowego 35-44 w 2021 roku stanowią 26,7% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Drugą w kolejności grupą w 2021 roku z najwyższym wskaźnikiem spośród zarejestrowanych bezrobotnych są osoby w przedziale wiekowym 25-34. Ta grupa stanowi 23,9% i jest to wynik o 0,6 punktu procentowego niższy niż w 2020 roku. Najmniej liczną grupę stanowią osoby bezrobotne z przedziału wieku 60-64 lata. W 2021 roku zarejestrowanych było 97 osób w wieku od 60 do 64 lat, co stanowi 6%, natomiast w 2020 roku zarejestrowanych osób w tej grupie wiekowej było 130, tj. 7,2%. Także w trzech pierwszych kwartałach 2022 roku najwięcej bezrobotnych było w grupie wiekowej 35-44 lata, aż 415 osób. Drugie miejsce w okresie od stycznia do końca 2022 roku ze względu na wiek bezrobotnych zajmują osoby z przedziału od 25 do 34 lat – 342 osoby, a trzecie miejsce zajmują osoby w wieku 45-54 lat – 315 osób.

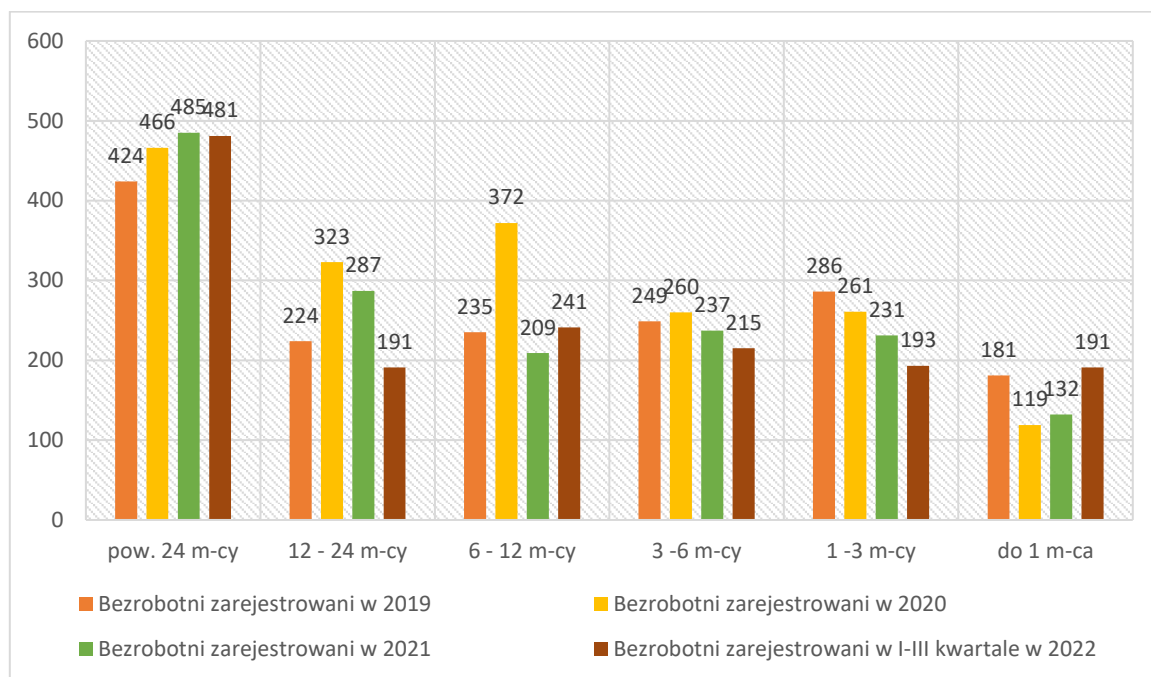
Wykres nr 5. Struktura bezrobotnych wg wieku (lata 2020-2022)

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Rozpatrując dane przedstawiające strukturę bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy widać, że na przestrzeni lat 2019-2022 najczęściej osób rejestrowanych jako bezrobotni stanowiła grupa osób pozostająca bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy. W analizowanym okresie powtarzalne są również wyniki dla grupy osób pozostającej bez pracy do jednego miesiąca – grupa ta w latach 2019-2022 w każdym kolejnym roku jest najmniej licznie reprezentowana, chociaż w trzech pierwszych kwartałach 2022 roku wynik tej grupy osób jest równy wynikowi osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy (191). Udział procentowy osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca spośród wszystkich bezrobotnych stanowi odpowiednio: w 2019 roku – 11,3%, w 2020 roku – 6,6%, w 2021 roku – 8,3%, a w trzech kwartałach 2022 roku 12,6%. Na przestrzeni analizowanego okresu do różnic dochodziło w pozostałych grupach bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy i tak w 2019 roku drugą najliczniejszą grupą spośród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy (17,9% wszystkich bezrobotnych). W 2020 roku drugą najliczniej reprezentowaną grupą zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy (20,7% wszystkich bezrobotnych), w 2021 roku drugą najliczniejszą grupą bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy byli bezrobotni pozostający bez pracy od 12 do 24 miesięcy (18,2% wszystkich bezrobotnych), natomiast w okresie od stycznia do końca września 2022 roku drugą najliczniejszą grupą byli bezrobotni pozostający bez pracy od 6 do 12 miesięcy (15,9%).

Wykres nr 6. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2019-2022

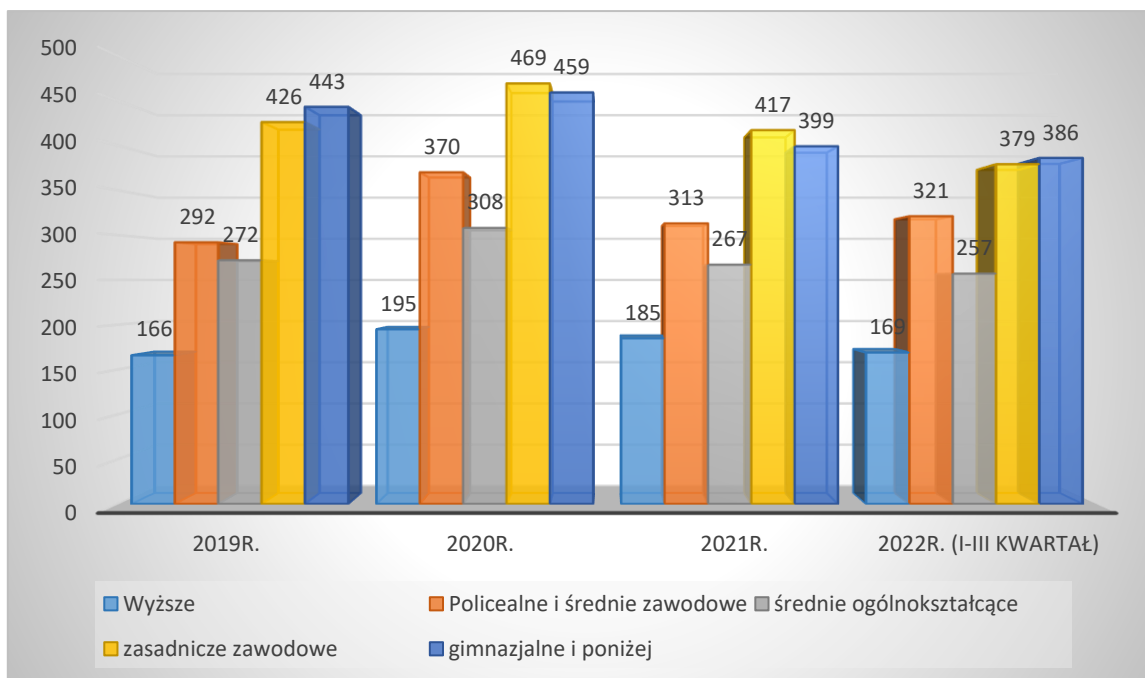
Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Analiza bezrobocia rejestrowanego na terenie powiatu zduńskowolskiego pod kątem wykształcenia pokazuje, że największa liczba bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2021 r. to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (26%), gimnazjalnym lub niższym (25%). Najmniej wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych stanowi grupa z wykształceniem wyższym (11,7%). Wyniki te porównywalne są z 2020 rokiem, kiedy również najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych miało wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne lub niższe, a najmniej zarejestrowanych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym. Nieco inaczej przedstawiają się dane za 2019 rok, kiedy najliczniejszą grupę pośród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym, a bezpośrednio za nimi była grupa osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Także w 2019 rok najmniej licznie reprezentowaną grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem wyższym.

Dane dla trzech pierwszych kwartałów 2022 roku wskazują, że na 1512 wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (386) wyprzedzając tym samym o 7 osób bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym (379). W okresie od stycznia do końca września 2022 roku dochodzi zatem do zmiany względem 2020 i 2021 roku na pozycji nr 1 oraz 2 w strukturze bezrobotnych rozpatrywanej ze względu na poziom wykształcenia. Niezmiennie

natomiast pozostaje, że najmniej licznie reprezentowaną grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem wyższym – w kwartałach I-III 2022 roku jest to 169 osób, co stanowi 11,2%.

Wykres nr 7. Struktura bezrobotnych wg poziomu wykształcenia w latach 2019-2022

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Przekrojowa analiza bezrobocia w powiecie zduńskowolskim w latach 2019-2022(I-III kwartały) z wyszczególnieniem kategorii takich jak: wykształcenie, czas pozostawania bez pracy, dotychczasowy staż pracy oraz wiek bezrobotnych i podziałem na ogół bezrobotnych oraz kobiety, pokazuje, że:

1) W 2019 roku:

- a. ze względu na wykształcenie wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (28%), natomiast wśród kobiet osoby z wykształceniem zasadniczym (24%);
- b. ze względu na czas pozostawania bez pracy wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (27%), wśród kobiet również dominuje ta grupa (28%);
- c. ze względu na staż pracy ogółem wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby mające od 1 roku do 5 lat stażu pracy (23%), także wśród kobiet ta grupa zajmuje pierwsze miejsce (24%);

- d. ze względu na wiek wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym od 35 do 44 lat (25%), natomiast wśród kobiet osoby między 25 a 34 rokiem życia (30%);

2) W 2020 roku:

- a. ze względu na wykształcenie wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby z zasadniczym zawodowym (26%), ta grupa dominuje także wśród kobiet (25%);
- b. ze względu na czas pozostawania bez pracy wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (26%), wśród kobiet również dominuje ta grupa (29%);
- c. ze względu na staż pracy ogółem wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby mające od 1 roku do 5 lat stażu pracy (25%), także wśród kobiet ta grupa zajmuje pierwsze miejsce (25%);
- d. ze względu na wiek wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym od 35 do 44 lat (25%), natomiast wśród kobiet dominują osoby między 25 a 34 rokiem życia (29%);

3) W 2021 roku:

- a. ze względu na wykształcenie wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby z wykształceniem z zasadniczym zawodowym (26%), ta grupa dominuje także wśród kobiet (25%);
- b. ze względu na czas pozostawania bez pracy wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (31%), wśród kobiet również dominuje ta grupa (35%);
- c. ze względu na staż pracy ogółem wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby mające od 1 roku do 5 lat stażu pracy (26%), także wśród kobiet ta grupa zajmuje pierwsze miejsce (27%);
- d. ze względu na wiek wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym od 35 do 44 lat (27%), również pośród kobiet ta grupa jest najliczniejsza (30%);

4) W 2022 roku (I-III kwartał):

- a. ze względu na wykształcenie wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (26%), natomiast wśród kobiet osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (24%);

- b. ze względu na czas pozostawania bez pracy wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (32%), wśród kobiet również dominuje ta grupa (35%);
- c. ze względu na staż pracy ogółem wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby mające od 1 roku do 5 lat stażu pracy (25%), ten wynik jest powtarzalny także wśród kobiet (25%);
- d. ze względu na wiek wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych największą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym od 35 do 44 lat (27%), także wśród kobiet osoby między 35 a 44 rokiem życia stanowią najliczniejszą grupę (30%);

Tabela nr 4. Struktura bezrobotnych ze względu na wykształcenie, czas pozostawania bez pracy, staż pracy ogółem i wiek.

WYSZCZEGÓLNIENIE			2019		2020		2021		2022 I-III KWARTAŁ	
			LICZBA OSÓB	% OGÓŁU	LICZBA OSÓB	% OGÓŁU	LICZBA OSÓB	% OGÓŁU	LICZBA OSÓB	% OGÓŁU
			LICZBA KOBIET	% KOBIET	LICZBA KOBIET	% KOBIET	LICZBA KOBIET	% KOBIET	LICZBA KOBIET	% KOBIET
OGÓŁEM			1599	100%	1801	100%	1581	100%	1512	100%
W TYM KOBIETY			955	100%	1033	100%	910	100%	847	100%
wykształcenie	wyższe	ogółem	166	10%	195	11%	185	12%	169	11%
		kobiety	131	14%	146	14%	142	16%	122	14%
	policealne i średnie zawodowe	ogółem	292	18%	370	21%	313	20%	321	21%
		kobiety	184	19%	224	22%	176	19%	181	21%
	średnie ogólnokształcące	ogółem	272	17%	308	17%	267	17%	257	17%
		kobiety	205	21%	214	21%	189	21%	170	20%
	zasadnicze zawodowe	ogółem	426	27%	469	26%	417	26%	379	25%
		kobiety	226	24%	254	25%	227	25%	199	24%
	gimnazjalne i poniżej	ogółem	443	28%	459	25%	399	25%	386	26%
		kobiety	209	22%	195	19%	176	19%	175	21%
czas	do 1 miesiąca	ogółem	181	11%	119	7%	132	8%	191	13%
		kobiety	89	9%	59	6%	61	7%	93	11%

	1-3 miesiące	ogółem	286	18%	261	14%	231	15%	193	13%	
		kobiety	145	15%	140	14%	113	12%	115	14%	
	3-6 miesięcy	ogółem	249	16%	260	14%	237	15%	215	14%	
		kobiety	148	15%	139	13%	121	13%	111	13%	
	6-12 miesięcy	ogółem	235	15%	372	21%	209	13%	241	16%	
		kobiety	155	16%	204	20%	126	14%	125	15%	
	12-24 miesięcy	ogółem	224	14%	323	18%	287	18%	191	13%	
		kobiety	148	15%	187	18%	174	19%	104	12%	
	pow. 24 miesięcy	ogółem	424	27%	466	26%	485	31%	481	32%	
		kobiety	270	28%	304	29%	315	35%	299	35%	
	staż pracy ogółem	do 1 roku	ogółem	259	16%	279	16%	252	16%	250	17%
			kobiety	186	19%	176	17%	158	17%	161	19%
1-5 lat		ogółem	367	23%	444	25%	413	26%	378	25%	
		kobiety	229	24%	263	25%	250	27%	214	25%	
5-10 lat		ogółem	287	18%	307	17%	247	16%	272	18%	
		kobiety	165	17%	174	17%	134	15%	150	18%	
10-20 lat		ogółem	308	19%	338	19%	308	19%	274	18%	
		kobiety	168	18%	186	18%	176	19%	148	17%	
20-30 lat		ogółem	190	12%	191	11%	160	10%	154	10%	
		kobiety	98	10%	95	9%	89	10%	72	9%	
30 lat i więcej		ogółem	64	4%	101	6%	84	5%	60	4%	
		kobiety	22	2%	42	4%	30	3%	20	2%	
bez stażu		ogółem	124	8%	141	8%	117	7%	124	8%	
		kobiety	87	9%	97	9%	73	8%	82	10%	
wiek	18-24 lata	ogółem	172	11%	195	11%	161	10%	168	11%	
		kobiety	121	13%	122	12%	91	10%	100	12%	
	25-34 lata	ogółem	397	25%	443	25%	378	24%	342	23%	
		kobiety	291	30%	302	29%	263	29%	220	26%	

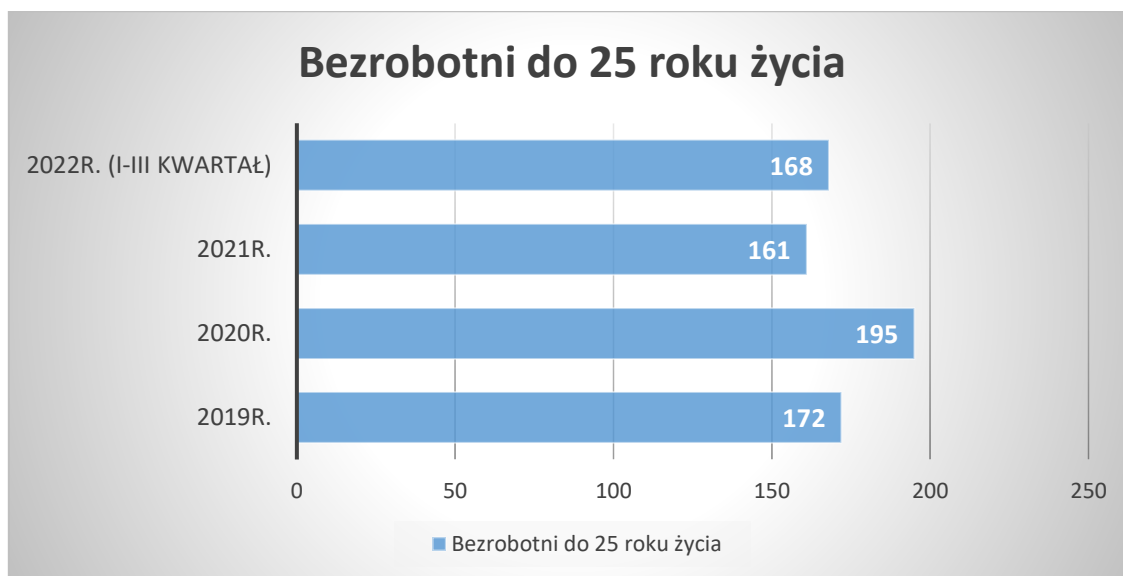
35-44 lata	ogółem	399	25%	457	25%	422	27%	415	27%
	kobiety	267	28%	295	29%	269	30%	257	30%
45-54 lata	ogółem	351	22%	373	21%	315	20%	315	21%
	kobiety	193	20%	203	20%	175	19%	181	21%
55 i więcej	ogółem	280	18%	333	18%	305	19%	272	18%
	kobiety	83	9%	111	11%	112	12%	89	11%

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

3.3 Struktura wybranych kategorii osób bezrobotnych

3.3.1 Bezrobotni w wieku do 25. roku życia (2019-2022)

Wykres nr 8. Bezrobotni w wieku do 25 roku życia (lata 2019-2022)

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Spośród wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zduńskiej Woli najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku do 25 roku życia, których na koniec 2021 roku zarejestrowanych było 161, co stanowił ponad 10% wszystkich bezrobotnych. Liczba bezrobotnych do 25 roku życia w 2021 roku był niższa niż w 2019 oraz w 2020 roku. Analogicznie do danych ogólnych przedstawia się udział kobiet w wieku do 25 roku życia w stosunku do wszystkich zarejestrowanych kobiet. W 2021 roku spośród

wszystkich 910 zarejestrowanych w Urzędzie bezrobotnych kobiet, 91 stanowiły kobiety w wieku do 25 roku życia (10%). W pierwszych trzech kwartałach 2022 roku liczba bezrobotnych do 25. roku wynosi 168 osób, a w tej liczbie 100 osób to kobiety.

W kategorii bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2021 roku najwięcej osób posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe (30%) oraz średnie ogólnokształcące (28%). Zaledwie 7 osób na 161 wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w tej kategorii posiadało wykształcenie wyższe (4%). Dane w od stycznia do końca września 2022 roku przedstawiają się następująco: najmniej osób, bo zaledwie 8 posiada wyższe wykształcenie, natomiast najwięcej, 54 osoby mają wykształcenie średnie ogólnokształcące. Biorąc pod uwagę staż pracy analizowanej grupy najwięcej bezrobotnych do 25. roku życia w 2021 roku miała do jednego roku stażu zawodowego (35%) lub też nie posiadała go w ogóle (33,5%). W trzech pierwszych kwartałach 2022 roku w tej kategorii osób bezrobotnych do 25. roku życia najwięcej jest osób nie posiadających doświadczenia zawodowego.

Tabela nr 5. Struktura bezrobotnych w wieku do 25 roku życia wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy (2019-2021)

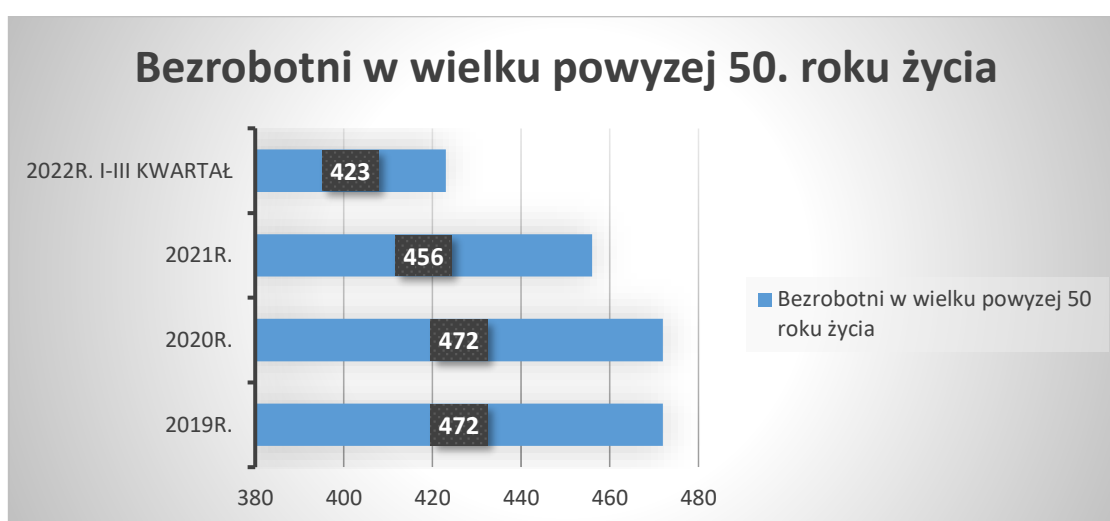
		2019	2020	2021	2022 I-III kwartał
wykształcenie	wyższe	8	9	7	8
	policealne i średnie zawodowe	41	66	49	49
	średnie ogólnokształcące	55	54	45	54
	zasadnicze zawodowe	25	35	30	29
	gimnazjalne i poniżej	43	31	30	28
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	30	34	31	58
	1-3 miesiące	63	66	43	28
	3-6 miesięcy	37	31	35	27
	6-12 miesięcy	15	26	19	19
	12-24 miesięcy	18	25	20	17
	powyżej 24 miesięcy	9	13	13	19

staż pracy ogółem	do 1 roku	70	66	57	51
	1-5 lat	40	50	48	46
	5-10 lat	2	4	2	0
	bez stażu	60	75	54	71

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

3.3.2 Bezrobotni w wieku powyżej 50. roku życia (2019-2022)

Wykres nr 9. Bezrobotni w wieku powyżej 50. roku życia w latach 2019-2022

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Na koniec 2021 roku grupa bezrobotnych w wieku powyżej 50. roku życia liczyła 456 osób, co stanowiło 29% liczby wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. W trzech pierwszych kwartałach 2022 roku zarejestrowano 423 osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia, co stanowi blisko 28% ogólnej liczby osób bezrobotnych. W tej grupie bezrobotnych w 2021 roku najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (40%), a także gimnazjalne i poniżej (29%). Najmniej, jedynie 17 osób, posiadało wykształcenie wyższe (4%). Podobnie przedstawiają się dane za okres między styczniem a końcem września 2022 roku – najwięcej jest bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym 159 (37,6% ogólnej liczby bezrobotnych powyżej 50. roku życia), następnie osoby za wykształceniem gimnazjalnym i niższym 132 (31,2%), a najmniej jest osób z wykształceniem wyższym 19 (4,5%). Analizując czas pozostawania bez pracy w grupie bezrobotnych powyżej 50. roku

życia w 2021 roku zdecydowanie przeważały osoby pozostające bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy, 183 osoby (40%). Z kolei najmniejszą grupę w ujęciu czasu pozostawania bez pracy stanowiły osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca – 26 osób (6%). Tendencje te są powtarzalne w okresie trzech pierwszych kwartałów 2022 roku – najwięcej, bo aż 175 osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy (41,4%), a najmniej jedynie 32 osoby w tej kategorii pozostają bez pracy do 1 miesiąca (7,6%). Biorąc pod uwagę staż pracy w analizowanej grupie największą reprezentację w 2021 roku stanowiły osoby mające od 10 do 20 lat doświadczenia zawodowego – 137 osób (30%). Dla porównania w trzech kwartałach 2022 roku najwięcej osób (119) w tej grupie posiada staż pracy od 20 do 30 lat. Natomiast w 2021 jedynie 4 osoby cechowały się brakiem jakiegokolwiek stażu pracy (0,8%), a w 2022 roku takich osób jest 5 (1,2%).

Tabela nr 6. Struktura bezrobotnych w wieku powyżej 50. roku życia wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy (2019-2021)

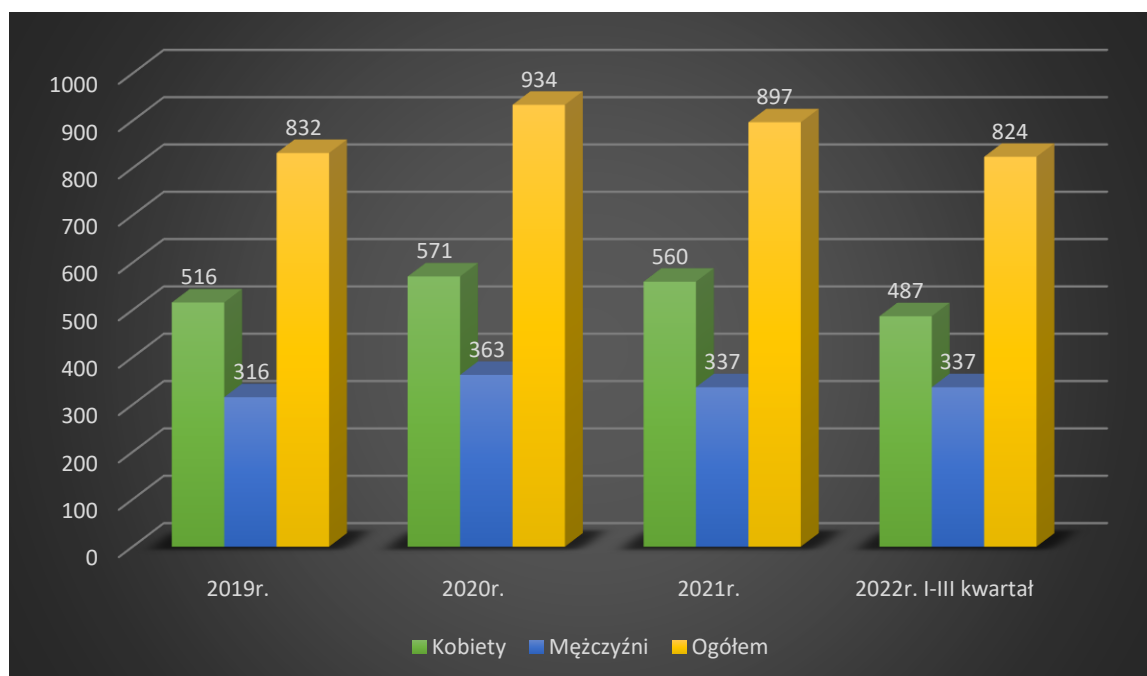
		2019	2020	2021	2022 I-III kwartał
wykształcenie	wyższe	16	12	17	19
	policealne i średnie zawodowe	78	108	82	77
	średnie ogólnokształcące	36	47	40	36
	zasadnicze zawodowe	175	193	183	159
	gimnazjalne i poniżej	167	162	134	132
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	49	26	26	32
	1-3 miesiące	61	51	49	44
	3-6 miesięcy	57	67	62	59
	6-12 miesięcy	68	103	59	62
	12-24 miesiące	62	102	77	51
	powyżej 24 miesięcy	175	173	183	175
staż pracy	do 1 roku	26	20	20	23
	1-5 lat	30	36	38	40

	5-10 lat	55	68	57	60
	10-20 lat	145	144	137	116
	20-30 lat	147	148	118	119
	30 lat i więcej	64	100	82	60
	bez stażu	5	6	4	5

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

3.3.3 Długotrwale bezrobotni (2019-2022)

Wykres nr 10. Długotrwale bezrobotni (w tym kobiety) w latach 2019-2022

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Spośród wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w 2021 roku w Urzędzie liczną grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Na koniec 2021 roku grupa ta liczyła 897 osób (56% ogólnej liczby wszystkich bezrobotnych), z czego aż 560 osób to kobiety (62% wszystkich długotrwale bezrobotnych), natomiast w trzech kwartałach 2022 roku są to 824 osoby, z czego 487 to kobiety (59%).

Ze względu na wykształcenie wśród długotrwale bezrobotnych w 2021 roku dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 263 osoby (29%), a najmniej było osób z wykształceniem wyższym 89 (10%). Również w analizowanym okresie 2022 roku

najliczniejszą grupę w tej kategorii stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym 234 (28,4%), podczas, gdy najmniej jest osób z wykształceniem wyższym 79 (9,6%). Najliczniejszą grupę wśród długotrwale bezrobotnych w 2021 roku stanowiły osoby w wieku między 35 a 44 rokiem życia – 245 osób (27%), natomiast najmniej było osób w przedziale wieku 18-24 – jednie 46 osób (5%). Grupę długotrwale bezrobotnych najsilniej reprezentowały osoby mające od 1 do 5 lat stażu pracy. Takich bezrobotnych w 2021 roku było 240 (27%), a najmniej, bo jednie 28 (3%) osób miało 30 lat i więcej doświadczenia zawodowego. Dla pierwszych trzech kwartałów 2022 roku dane kształtują się w ten sposób, że z liczbą 242 osób najwięcej jest bezrobotnych między 35 a 44 rokiem życia (29,3%), a najmniej 55 osób w przedziale 18-24 lata (6,7%). Z kolei ze względu na staż pracy w pierwszych 9 miesiącach 2022 roku wśród długotrwale bezrobotnych najwięcej jest osób mających od 1 do 5 lat doświadczenia – 210 osób (25,5%), najmniej osób mających 30 lat i więcej stażu pracy – 22 osoby (2,7%).

Tabela nr 7. Struktura długotrwale bezrobotnych wg wykształcenia, wieku, stażu pracy w latach 2019-2021

		2019	2020	2021	2022 I-III kwartał
wykształcenie	wyższe	73	69	89	79
	policealne i średnie zawodowe	124	166	106	148
	średnie ogólnokształcące	116	157	147	137
	zasadnicze zawodowe	238	264	263	234
	gimnazjalne i poniżej	281	278	238	226
wiek	18-24 lata	37	49	46	55
	25-34 lata	172	208	209	168
	35-44 lata	236	269	245	242
	45-54 lata	189	206	196	185
	55-59 lata	114	118	131	107
	60-64 lata	84	84	70	67
staż pracy ogółem	do 1 roku	133	151	142	151
	1-5 lat	185	237	240	210
	5-10 lat	153	166	154	150

	10-20 lat	187	179	189	167
	20-30 lat	85	99	85	67
	30 lat i więcej	23	28	28	22
	brak stażu	66	74	59	57

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

3.3.4 Bezrobotni niepełnosprawni (2019-2022)

Tabela nr 8. Bezrobotni niepełnosprawni (lata 2019-2022)

Rok	2019r.	2020r.	2021r.	2022r. I-III kwartał
Liczba osób niepełnosprawnych	183	172	190	184
Udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	11,40%	9,50%	12%	12,17%

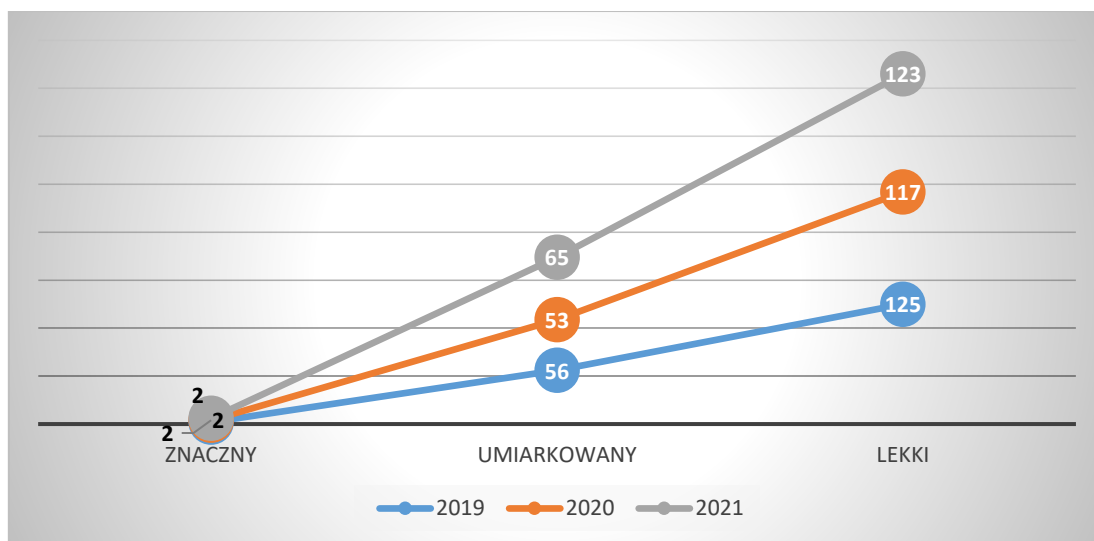
Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w bazie bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli w 2021 roku wyniosła 190, co stanowi 12% ogólnej liczby zarejestrowanych.

Uwzględniając podział ze względu na stopień niepełnosprawności ponad połowę wszystkich bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby z orzeczoną lekkim stopniem niepełnosprawności – 123 (65%). Znacznie mniej, bo 65 osób miało stwierdzony umiarkowany stopień niepełnosprawności (34%), a jedynie 2 osoby miały znaczny stopień niepełnosprawności (1%).

W okresie od początku stycznia do końca września 2022 roku liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w bazie urzędu wyniosła 184, co stanowi 12,17% wszystkich bezrobotnych.

Wykres nr 11. Struktura niepełnosprawnych bezrobotnych pod względem stopnia niepełnosprawności (2019, 2020, 2021) lekkie umiarkowane znaczne

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

Analiza bezrobotnych niepełnosprawnych ze względu na wiek wskazuje, że największą grupę w 2021 roku stanowiły osoby z przedziału 55-59 lat. Osób takich było 39. Również w 2019 roku bezrobotni niepełnosprawni z grupy wiekowej 55-59 lat stanowiły najliczniejszą grupę spośród wszystkich bezrobotnych niepełnosprawnych. Zmiana nastąpiła w 2020 roku, kiedy najliczniejszą grupę stanowiły osoby z przedziału 30-39 lat – 35 osób.

W całym analizowanym okresie nie doszło do znaczących zmian w strukturze bezrobotnych niepełnosprawnych pod względem wykształcenia. Pomiedzy 2019 a 2021 rokiem najwięcej bezrobotnych niepełnosprawnych miało wykształcenie zasadnicze zawodowe. W omawianej grupie bezrobotnych najniższy odsetek osób miało wykształcenie wyższe – odpowiednio w 2019 roku 5 osób (3%), w 2020 roku 8 osób (5%), a w 2021 roku 7 osób (4%).

W kategorii czasu pozostawania bez pracy w całym analizowanym okresie wyraźnie dominują bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy. W 2021 roku takich osób znalazło się aż 78 (41% wszystkich niepełnosprawnych bezrobotnych), w 2020 roku 65 osób, natomiast w 2019 roku 64 osoby pozostawały bez zatrudnienia dłużej niż 24 miesiące. W latach 2020-2021 najmniej bezrobotnych niepełnosprawnych sklasyfikowanych było w grupie pozostającej bez pracy do 1 miesiąca – odpowiednio 9 i 11 osób, a 2019 roku najmniej osób pozostawało bez pracy od 1 do 3 miesięcy – 16 osób.

Tabela nr 9. Struktura niepełnosprawnych bezrobotnych pod względem wieku, wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy

		2019	2020	2021	2022 I-III kwartał
wiek	18-24 lat	8	7	11	9
	25-29 lat	9	9	11	19 (w wieku 25-34)
	30-39 lat	35	35	37	45 (w wieku 35-44)
	40-44 lat	19	16	22	59 (w wieku 45-54)
	45-49 lat	21	26	26	
	50-54 lat	29	25	25	
	55-59 lat	38	31	39	32
	60 i więcej lat	24	23	19	20
wykształcenie	wyższe	5	8	7	11
	policealne i średnie zawodowe	33	37	39	38
	średnie ogólnokształcące	17	18	21	21
	zasadnicze zawodowe	67	53	69	57
	gimnazjalne i poniżej	61	56	54	57
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	19	9	11	16
	1-3 miesiące	16	16	18	22
	3-6 miesięcy	31	28	30	23
	6-12 miesięcy	21	28	19	22
	12-24 miesiące	32	26	34	22
	powyżej 24 miesięcy	64	65	78	79

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

3.4 Liczba ofert pracy

Tabela nr 10. Liczba ofert pracy w latach 2019-2021

Rok	Liczba ofert pracy	Oferty stażowe	Udział procentowy	Oferty dla osób niepełnosprawnych	Udział procentowy
2019r.	1202	309	25,7%	18	1,4%
2020r.	1249	275	22%	24	1,9%
2021r.	1514	419	27,7%	24	1,6%

Źródło: Opracowanie własne PUP Zduńska Wola

W 2021 r. Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli dysponował 1514 ofertami miejsc pracy. Liczba ta była o 21 % większa niż w roku poprzednim, kiedy Urząd miał 1249 ofert. Liczba ofert stażowych w 2021 roku wyniosła 419, co stanowiło 27,7% wszystkich ofert. Również wśród ofert stażowych odnotowano znaczący wzrost w porównaniu do 2020 roku – w 2021 roku jest o 144 więcej ofert stażowych niż w 2020 roku, wzrost o 52% rok do roku. Oferty skierowane do osób niepełnosprawnych w liczbie 24 stanowiły 1,6% całej puli. Liczba ofert skierowanych do osób niepełnosprawnych w 2021 roku pozostała taka sama, jak w 2020 roku i nieznacznie zwiększyła się w porównaniu do 2019 roku, kiedy odnotowano 18 ofert. Udział procentowy ofert dla osób niepełnosprawnych w analizowanym okresie (2019-2021) utrzymuje się na podobnym poziomie 1,4-1,9%.

4. Cele i zadania Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli na lata 2023-2025

4.1 Analiza SWOT rynku pracy w powiecie

Analiza SWOT, czyli metoda pozwalająca na uporządkowanie i dokonanie dokładnej analizy zebranych danych, dzięki wyselekcjonowaniu i przydzieleniu zebranych cech do czterech kategorii czynników strategicznych:

- S (Strengths) – mocne strony – atuty, zalety;
- W (Weaknesses) – słabe strony – słabości, wady;
- O (Opportunities) – szanse – szanse korzystnych zmian;
- T (Threats) – zagrożenia – niebezpieczeństwo zmian niekorzystnych.

Dzięki zastosowaniu ww. metody analitycznej w odniesieniu do zdiagnozowania środowiska Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli oraz rynku pracy w powiecie zduńskowolskim, możliwe stało się zdefiniowanie problemów i wyzwań stojących przed służbami zatrudnienia w Zduńskiej Woli w latach 2023-2025 i opracowanie programu opartego

na silnych stronach i szansach, przy jednoczesnym przygotowaniu się do eliminowania lub zmniejszania negatywnych skutków wynikających ze słabych stron i zagrożeń.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Położenie w centralnej części kraju; ➤ Występowanie ważnych w skali kraju i regionu szlaków komunikacyjnych (drogowych i kolejowych); ➤ Duża liczba podmiotów gospodarczych; ➤ Dofinansowania przyznawane przez PUP na założenie własnej działalności gospodarczej; ➤ Oferta edukacyjna zawierająca kierunki kształcenia zawodowego; ➤ Spadek bezrobocia; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stały spadek liczby ludności w powiecie; ➤ Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym; ➤ Duży odsetek spośród wszystkich bezrobotnych to osoby długotrwale bezrobotne; ➤ Stopa bezrobocia w powiecie wyższa niż w skali województwa i w skali kraju;
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa portu przeładunkowego w Zduńskiej Woli – Karsznicach; ➤ Możliwość pozyskania środków zewnętrznych (fundusze z Unii Europejskiej) oraz realizacja projektów i programów wspierających zatrudnienie; ➤ Dogodne warunki do pozyskania do współpracy nowych partnerów rynku pracy; ➤ Wzrost świadomości wśród osób bezrobotnych na temat konieczności ciągłego podnoszenia i uzupełniania kwalifikacji w celu dostosowania do zmieniającego się rynku pracy; ➤ Imigracja – przybycie dużej liczby potencjalnych nowych pracowników m.in. z terenów Ukrainy; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prognozowany proces starzenia się społeczeństwa; ➤ Niski poziom korelacji edukacji z rynkiem pracy; ➤ Wzrost wymagań pracodawców dotyczących kwalifikacji i dyspozycyjności osób bezrobotnych; ➤ Nagłe i nieprzewidywalne zdarzenia i stany (np. stan zagrożenia pandemią, działania wojenne na terytorium Ukrainy); ➤ Rosnący poziom inflacji; ➤ Podnoszenie stóp procentowych; ➤ Zagrożenie recesją;

4.2 Cele i zadania programu

Niniejszy Program jest opracowany po to, aby określić działania, które mają wydatnie przyczynić się do wzrostu aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rozwoju lokalnego rynku pracy. Rozwiązania zaprezentowane w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2023-2025 wpisują się w szerszą koncepcję – krajową oraz regionalną województwa łódzkiego i odpowiadają na wyzwania rynku pracy wskazane w projekcie „Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2022 rok”, a w ślad za nim w „Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2022 dla województwa łódzkiego”. W Projekcie Krajowego Planu Działań sformułowanych zostało pięć, niżej wymienionych celów szczegółowych, wskazujących wyzwania stojące przed polskim rynkiem pracy w 2022 roku:

- Cel 1. Lepsze dopasowanie umiejętności kadr do wymogów rynku pracy;
- Cel 2. Podniesienie jakości zatrudnienia oraz wydajności pracy w Polsce;
- Cel 3. Efektywne i sprawiedliwe wykorzystanie kapitału kadrowego Polski;
- Cel 4. Modernizacja funkcjonowania Publicznych Służb Zatrudnienia i zwiększenie efektywności aktywnych polityk rynku pracy;
- Cel 5. Efektywne i ukierunkowane zarządzanie migracjami zarobkowymi,

które posłużyć mają jako podstawa do wdrożenia celu głównego dla krajowej polityki zatrudnienia jakim jest „wzrost aktywności zawodowej i wzrost zatrudnienia”.

Uwzględniając powyższe założenia z planu krajowego oraz założenia z planu regionalnego, a także biorąc pod uwagę wnioski płynące z analizy aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy w powiecie zduńskowolskim, opracowano pakiet zadań na lata 2023-2025 służących zrealizowaniu celu głównego niniejszego programu, tj.:

„przeciwdziałaniu bezrobociu oraz zwiększeniu aktywności mieszkańców powiatu zduńskowolskiego na lokalnym rynku pracy w latach 2023-2025”.

Zaplanowany w niniejszym opracowaniu cel główny ma zostać osiągnięty poprzez podjęcie działań wskazanych poniżej, a w dalszej części niniejszego programu szerzej omówionych po przeprowadzeniu wnikliwej analizy obecnej sytuacji na rynku pracy:

- 1. Skuteczna aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy;**
- 2. Wsparcie dla grup defaworyzowanych i zagrożonych społecznym wykluczeniem;**
- 3. Wsparcie systemu edukacji i dostosowanie go do potrzeb rynku pracy.
Kształcenie zgodne z potrzebami rynku pracy;**

- 4. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości;**
- 5. Rozwój partnerstwa lokalnego;**
- 6. Promowanie usług i mobilności na europejskim rynku pracy (EURES)**

CEL GŁÓWNY					
Przeciwdziałanie bezrobociu oraz zwiększenie aktywności mieszkańców powiatu zduńskowolskiego na lokalnym rynku pracy w latach 2023-2025					
					
ZADANIA					
Skuteczna aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy	Wsparcie dla grup defaworyzowanych i zagrożonych społecznym wykluczeniem	Wsparcie systemu edukacji i dostosowanie go do potrzeb rynku pracy. Kształcenie zgodne z potrzebami rynku pracy	Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	Rozwój partnerstwa lokalnego	Promowanie usług i mobilności na europejskim rynku pracy (EURES)
Działania podejmowane w ramach wyodrębnionych zadań					
<p>1. Udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia; udzielenie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy z wykorzystaniem m.in.: pośrednictwa, a także dzięki organizacji giełd i targów pracy.</p> <p>2. Finansowanie oraz realizowanie usług i instrumentów rynku pracy wspomagających</p>	<p>1. Opracowywanie i realizowanie programów lokalnych i regionalnych oraz projektów unijnych skierowanych do grup defaworyzowanych.</p> <p>2. Prowadzenie działalności informacyjnej o możliwościach uzyskania dofinansowania na założenie spółdzielni socjalnej; przyznawanie</p>	<p>1. Współpraca ze szkołami i placówkami edukacyjnymi w zakresie planowanych kierunków kształcenia.</p> <p>2. Pobudzenie kreatywności i kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród uczniów i absolwentów szkół w czasie spotkań na organizowanych giełdach i targach pracy.</p>	<p>1. Wykorzystanie ustawowych usług i instrumentów rynku pracy do rozwoju przedsiębiorczości, tj.: refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych bezrobotnych, organizowanie prac interwencyjnych, staży.</p> <p>2. Działania mające na celu wsparcie osób decydujących się na</p>	<p>1. Rozwijanie partnerstwa pomiędzy PUP a instytucjami sektora publicznego i prywatnego – wymiana informacji o potrzebach kadrowych i zapotrzebowaniu na nowe kwalifikacje i umiejętności.</p> <p>2. Nawiązywanie współpracy z instytucjami szkoleniowymi w celu dostosowania oferty</p>	<p>1. Promocja pośrednictwa pracy w ramach sieci Europejskich Służb Zatrudnienia EURES.</p> <p>2. Współpraca z pracodawcami krajowymi zgłaszającymi oferty pracy dla obywateli Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).</p> <p>3. Informowanie osób zarejestrowanych i osób niezarejestrowanych</p>

<p>osoby bezrobotne do powrotu na rynek pracy.</p> <p>3. Organizowanie szkoleń, finansowanie egzaminów zawodowych, studiów podyplomowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy mające na celu zwiększenie skłonności do przemieszczania się w celu podjęcia pracy, a także dopasowania kwalifikacji, kompetencji lub umiejętności zawodowych do wymogów lokalnego rynku pracy.</p> <p>4. Pomoc w doborze odpowiedniej oferty pracy (zawodu i miejsca pracy) poprzez poradnictwo zawodowe – indywidualne, w tym diagnozowanie i ocenianie zdolności i umiejętności bezrobotnych i poszukujących pracy</p>	<p>dotacji na założenie lub wkład do spółdzielni socjalnej.</p> <p>3. Rehabilitacja zawodowa i aktywizacja osób niepełnosprawnych poprzez świadczenie porad zawodowych indywidualnych i grupowych; udzielanie środków na podjęcie działalności gospodarczej; działania mające na celu wsparcie pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne poprzez udzielenie refundacji wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenie społeczne, refundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy; organizację targów i giełd pracy i udzielanie szczegółowych informacji nt. zatrudnienia osób niepełnosprawnych;</p>	<p>3. Koordynacja działań w zakresie kształcenia ustawicznego; wsparcie przedsiębiorców i pracowników w zakresie kształcenia ustawicznego – kursy, studia podyplomowe, egzaminy finansowane z KFS.</p>	<p>założenie działalności gospodarczej poprzez udzielenie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej; udzielanie podstawowych informacji w zakresie zakładania własnej firmy.</p> <p>3. Promowanie przedsiębiorczości i samozatrudnienia poprzez prowadzenie kampanii informacyjnej oraz organizację targów pracy.</p> <p>4. Promowanie wśród pracodawców informacji o warunkach i możliwościach otrzymania środków Funduszu Pracy na wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy z zatrudnieniem bezrobotnych skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.</p> <p>5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz</p>	<p>szkoleniowej do zapotrzebowania zgłaszanego przez lokalnych pracodawców.</p> <p>3. Współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy w przy realizacji projektów i programów m.in. regionalnych, konkursowych i pozakonkursowych.</p> <p>4. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy w zakresie opiniowania projektów lokalnych, uzgadniania kierunków kształcenia, szkolenia oraz zatrudnienia w powiecie.</p> <p>5. Współpraca z pracodawcami w zakresie legalnego zatrudnienia cudzoziemców.</p>	<p>o możliwości skorzystania z zagranicznych ofert pracy.</p> <p>4. Współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi przy organizacji targów pracy.</p> <p>5. Współpraca z Wojewódzkimi Urzędami Pracy z terenu całego kraju poprzez przyjmowanie zagranicznych ofert pracy i upowszechnianie ich na tablicy informacyjnej.</p> <p>6. Współpraca z zagranicznymi instytucjami rynku pracy.</p>
--	--	---	--	---	---

oraz grupowe z wykorzystaniem metod dostępnych w poradnictwie zawodowym, informację zawodową, przygotowanie Indywidualnych Planów Działań (IPD).	poradnictwo pracy, pośrednictwo zawodowe; dostosowywanie kwalifikacji osób bezrobotnych do aktualnych potrzeb rynku pracy.		wspierania przedsiębiorczości.		
Realizatorzy zadań, Partnerzy					
- PUP; - niepubliczne instytucje rynku pracy; - pracodawcy; - jednostki szkolące; - MCK OHP; - jednostki organizacyjne samorządu; - stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych; - organizacje pozarządowe;	- PUP; - MOPS COS; - MCK OHP; - PCPR; - jednostki szkolące; - jednostki organizacyjne samorządu; - stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych; - organizacje pozarządowe; - niepubliczne instytucje rynku pracy;	- PUP; - Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego; - placówki oświatowe; - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna; - pracodawcy; - jednostki szkolące;	- PUP; - pracodawcy -jednostki organizacyjne samorządu; - organizacje pozarządowe;	- PUP; - MOPS COS; - PCPR; - MCK OHP; - jednostki szkolące; - pracodawcy; - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna; - niepubliczne instytucje rynku pracy; - organizacje pozarządowe; -jednostki organizacyjne samorządu;	- PUP; - Wojewódzkie Urzędy Pracy z terenu całego kraju; - pracodawcy; - jednostki organizacyjne samorządu; - zagraniczne instytucje rynku pracy;

4.2.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy

Działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w celu zaktywizowania osób zarejestrowanych w bazie bezrobotnych będą opierać się przede wszystkim na pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy poprzez fachową pomoc doradcy zawodowego i pośrednika pracy, a także organizowaniu giełd i targów pracy. Zaplanowane w tym obszarze działania będą polegać na diagnozowaniu wśród bezrobotnych potrzeb w zakresie podnoszenia, zmiany lub uzupełniania kwalifikacji zawodowych. Zakłada się opracowywanie i rozpowszechnianie informacji o potrzebie kształcenia ustawicznego, a także, co wiąże się z tym bezpośrednio, organizowanie szkoleń, dzięki którym bezrobotni będą mieli możliwość dopasowania kwalifikacji, kompetencji lub umiejętności zawodowych do wymogów lokalnego rynku pracy. Dla uzyskania jak najszerszego grona odbiorców wiadomości informacje w zakresie usług poradnictwa zawodowego będą stale aktualizowane na stronie internetowej urzędu. Jednocześnie nie można pominąć zagadnień związanych z potrzebą mobilności zawodowej i przestrzennej. Należy podjąć starania mające na celu wsparcie inicjatyw wpływających na wzrost kreatywności zawodowej oraz skłonności do przemieszczania się w celu podjęcia pracy.

Przewidziane jest także udzielanie indywidualnych porad zawodowych, dzięki którym możliwe będzie zdiagnozowanie potencjału osoby bezrobotnej – kompetencji, cech psychofizycznych. Innym proponowanym działaniem jest także organizowanie grupowego poradnictwa zawodowego z wykorzystaniem metod dostępnych w poradnictwie zawodowym. W ramach podejmowanych działań przygotowywane będą Indywidualne Plany Działań.

Istotne jest również wdrożenie jak najbardziej efektywnego wykorzystania dostępnych środków na finansowanie odpowiednich form aktywizacji zawodowej, w tym: staże, szkolenia, bony na zasiedlenie, prace interwencyjne, roboty publiczne, jednorazowe środki na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy z zatrudnieniem osób skierowanych przez PUP poprzez kierowanie osób bezrobotnych do zatrudnienia u pracodawców, aby ułatwić osobom bezrobotnym powrót na rynek pracy.

Aby skutecznie kształtować rynek pracy i przeciwdziałać bezrobociu w grupie osób młodych do 25. roku życia ważne będzie podejmowanie działań mających na celu rozpropagowanie szkolnictwa zawodowego, a także organizowanie spotkań doradcy zawodowego z uczniami szkół podstawowych i średnich, by pomóc osobom dopiero wchodzącym na rynek pracy i stojącym przed wyborem ścieżki kariery zawodowej

odpowiednio rozpoznać sytuację na rynku pracy i w optymalny sposób dostosować kwalifikacje i kompetencje zawodowe do panujących na nich warunków.

Kolejną grupą bezrobotnych będącą w szczególnej sytuacji na rynku pracy są osoby powyżej 50. roku życia. Działania podejmowane wobec tej grupy bezrobotnych należy ukierunkować przede wszystkim na prowadzenie akcji rozpowszechniających informacje na temat dostępnych form wsparcia dla osób powyżej 50. roku życia, promowanie potrzeby kształcenia się przez całe życie wśród bezrobotnych powyżej 50. roku życia, dostosowanie kwalifikacji i kompetencji zawodowych do aktualnych warunków na rynku pracy, m.in. poprzez podnoszenie kompetencji cyfrowych. Nie mniej ważne będzie także prowadzenie poradnictwa zawodowego, które obejmie prowadzenie indywidualnych i grupowych porad z uwzględnieniem indywidualnych planów działań oraz udzielanie informacji o rynku pracy i możliwościach uczestniczenia w szkoleniach. Istotne jest także promowanie aktywnych postaw do podjęcia zatrudnienia poprzez wspieranie przedsiębiorczości wśród bezrobotnych i propagowanie samozatrudnienia dzięki przyznawaniu jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub też refundowanie kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy.

4.2.2. Wsparcie dla bezrobotnych z grup defaworyzowanych i zagrożonych społecznym wykluczeniem

Pośród bezrobotnych sklasyfikowanych w grupach defaworyzowanych znajdują się osoby długotrwale bezrobotne, osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne zamieszkujące tereny wiejskie, samotni rodzice.

Osoby pozostające długotrwale bezrobotne na koniec 2021 roku stanowiły w powiecie zduńskowolskim 56%. Z uwagi na występowanie wśród długotrwale bezrobotnych znacznego odsetka osób posiadających niższy poziom wykształcenia i częściowo niewielkie doświadczenie zawodowe działania podejmowane wobec tej grupy powinny opierać się przede wszystkim na pobudzeniu i kształtowaniu aktywności zawodowej oraz dostosowaniu kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy. Szczególnie istotne będzie zwiększenie dostępności porad i informacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych i prowadzenie doradztwa zawodowego obejmującego prowadzenie indywidualnych i grupowych porad z uwzględnieniem indywidualnych planów działań, organizowanie zajęć i warsztatów aktywizacji zawodowej oraz udzielanie informacji o rynku pracy, możliwościach szkolenia i zatrudnienia. Równie ważne będzie promowanie potrzeby kształcenia i doskonalenia zawodowego, aby osoby pozostające długotrwale bezrobotne dostosowały się do potrzeb rynku

pracy. W ramach kształcenia i doskonalenia zawodowego przewidziane jest zastosowanie instrumentów rynku pracy takich jak staż zorganizowany przez pracodawcę w miejscu pracy, prace interwencyjne oraz szkolenia. Innym działaniem skierowanym do osób pozostających długotrwale bez pracy będzie promowanie postaw przedsiębiorczych i wspieranie samozatrudnienia poprzez przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Wszystko to ma na celu pobudzenie aktywności zawodowej oraz wsparcie zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych.

Priorytetem działań mających na celu wsparcie dla bezrobotnych z grup defaworyzowanych będzie wsparcie aktywizacji zawodowej na rynku pracy osób niepełnosprawnych. W zakresie zadań podejmowanych wobec niepełnosprawnych bezrobotnych bardzo ważne jest dwutorowe działanie. Należy skupić się na wsparciu działań na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, organizowaniu szkoleń dla osób niepełnosprawnych zainteresowanych rozpoczęciem własnej działalności, a także mających pomóc w dostosowaniu kwalifikacji zawodowych do popytu na rynku pracy, przyznawaniu dotacji dla osób niepełnosprawnych rozpoczynających działalność gospodarczą, a także opracowaniu i wdrażaniu projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków Funduszu Europejskiego, wspomagających aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych.

Z drugiej strony należy prowadzić działania mające na celu informowanie i promowanie wśród pracodawców oraz instytucji szkoleniowych wiadomości o obowiązujących rozwiązaniach prawnych i możliwościach w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz przełamania stereotypów utrudniających integrację zawodową i społeczną w społeczeństwie i w miejscu pracy, m.in. poprzez organizację targów pracy oraz konferencji dotyczących promocji zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

4.2.3. Wsparcie systemu edukacji i dostosowanie go do potrzeb rynku pracy. Kształcenie zgodne z potrzebami na rynku pracy

Na rynku pracy stale zauważalne jest zapotrzebowanie na pracowników o wysokich kwalifikacjach, posiadających doświadczenie zawodowe oraz umiejętność przyswajania i stosowania nabytej wiedzy. Wobec powyższego należy przedsięwziąć działania służące skoordynowaniu kierunków kształcenia z potrzebami rynku pracy. W tym celu istotne jest monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych – barometr zawodów. Wyniki z analizy barometru zawodu należy przekazywać władzom samorządowym oraz dyrekcji szkół w formie broszury informacyjnej. Realizowane będzie również upowszechnianie wyników

barometru zawodów wśród lokalnej społeczności. Rynek pracy wymaga prowadzenia głębokiej analizy ze szczególnym uwzględnieniem listy zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz zbierania informacji o gospodarczych tendencjach rozwojowych, aby możliwe było efektywne i skuteczne określenie i korygowanie poziomu, struktury i treści kierunków kształcenia. W tym aspekcie bardzo ważna jest bieżąca współpraca urzędu pracy o charakterze pomostowym z dyrekcją szkół i przedsiębiorcami w celu monitorowania przemian zachodzących w kształceniu młodzieży oraz na rynku pracy.

Obecnie dochodzi do zmian w sposobie postrzegania rynku pracy i jego problemów. Szczególnym wyzwaniem staje się dynamiczny rozwój postępu technologicznego, na który pracownicy muszą szybko reagować i skutecznie się do niego dostosowywać, aby mogli pozostawać konkurencyjni i nie groziła im utrata pracy. Wymusza to potrzebę kształcenia ustawicznego, dlatego należy podejmować działania wspierające pracodawców i ich pracowników w zakresie kształcenia ustawicznego poprzez udział w kursach, rozpoczęcie studiów podyplomowych oraz przystąpienie do egzaminów finansowanych z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

4.2.4. Wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

W ramach działań podjętych na rzecz wspierania rozwoju lokalnej przedsiębiorczości przewiduje się wsparcie osób decydujących się na założenia własnej działalności gospodarczej poprzez rozpowszechnianie wśród osób bezrobotnych informacji o warunkach i zasadach, na jakich można ubiegać się o jednorazowe środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Zaplanowane szeroki zakres usług doradczych, dzięki którym osobom zainteresowanym rozpoczęciem działalności gospodarczej udzielone zostaną podstawowe informacje w zakresie założenia własnej firmy.

Szczególnie ważnym elementem wsparcia rozwoju przedsiębiorczości jest dobra komunikacja i współpraca Urzędu z pracodawcami przy pomocy w doborze pracowników m.in. dzięki pośrednictwu pracy, doradztwu zawodowemu czy organizacji giełd i targów pracy.

Dobrą praktyką będzie opracowanie kampanii informacyjnej dotyczącej przedsiębiorczości i samozatrudnienia oraz promowanie wśród osób bezrobotnych postaw przedsiębiorczych w trakcie indywidualnych spotkań doradczych, grupowych spotkań z doradcą zawodowym i zajęć aktywizacyjnych w klubie pracy uwzględniających elementy podstawy przedsiębiorczości.

Należy także wdrażać działania wpływające na rozpowszechnianie wśród pracodawców wiadomości o możliwościach i sposobach ubiegania się i otrzymania środków na wyposażenie

lub doposażenie stanowisk pracy wraz z zatrudnieniem osób skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.

Do innych działań mających wydatnie przyczynić się do rozwoju przedsiębiorczości zalicza się prowadzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz wspierania przedsiębiorczości.

4.2.5. Rozwój partnerstwa lokalnego

Do efektywnego przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy niezbędna jest współpraca wszystkich instytucji i organizacji działających w różnych sektorach na rynku pracy. Wspólne działania podjęte na rzecz rozwoju dialogu społecznego i partnerstwa na lokalnym rynku pracy są nieodzownym elementem, aby możliwe stało się osiągnięcie założonych efektów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy. Partnerstwo lokalne pozwala na zwiększenie oddziaływania instytucji na lokalny rynek pracy, co z kolei przekłada się na aktywizację bezrobotnych i ograniczanie bezrobocia.

W celu osiągnięcia wymiernych efektów podejmowanych na rzecz osób bezrobotnych w ramach współpracy pomiędzy organizacjami i instytucjami konieczna jest realizacja kontaktów Powiatowego Urzędu Pracy z Urzędami Gmin i rozpowszechnianie aktualnych ofert pracy, informacji o planowanych spotkaniach z pracodawcami, organizowanie giełd pracy. Należy nawiązywać współpracę z innymi powiatowymi urzędami pracy, aby możliwa była wymiana posiadanych ofert pracy i szkoleń. Istotna w tym zakresie jest współpraca z innymi lokalnymi jednostkami samorządowymi, udział w inicjatywach partnerskich dla wypracowania kompleksowego i optymalnego modelu współpracy na poziomie województwa pomiędzy wojewódzkim urzędem pracy, powiatowymi urzędami pracy, agencjami zatrudnienia, innymi partnerami rynku pracy, organizacjami pozarządowymi w celu stworzenia efektywnego systemu aktywizacji bezrobotnych wspierającego urząd pracy. Na korzystne rezultaty wpłynie również współpraca z pracodawcami działającymi na terenie powiatu i wymiana informacji, aby jak najtrafniej można było rozpoznawać potrzeby kadrowe i monitorować zmiany zachodzące w strukturze zatrudnienia.

4.2.6. Promowanie usług i mobilności na europejskim rynku pracy (EURES)

Istotnym działaniem, które należy realizować, aby skutecznie zwalczać bezrobocie w powiecie i promować ideę aktywizacji bezrobotnych jest pośrednictwo pracy związane ze swobodnym przepływem pracowników w ramach sieci *Europejskich Służb Zatrudnienia* EURES. W obszarze usług w ramach sieci EURES szczególnie ważne jest budowanie stabilnego i długotrwałego partnerstwa między różnorodnymi instytucjami rynku pracy –

publicznymi i prywatnymi. Rozwijać należy współpracę Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli z pracodawcami krajowymi zgłaszającymi oferty pracy dla obywateli Europejskiego obszaru Gospodarczego (EOG). Równie istotna będzie współpraca z pracodawcami w zakresie legalnego zatrudnienia cudzoziemców. Podejmowane będą działania mające na celu informowanie osób zarejestrowanych i osób niezarejestrowanych o możliwości skorzystania z zagranicznych ofert pracy. Należy skorzystać z dotychczas dobrze funkcjonującego modelu współpracy Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli z Wojewódzkimi Urzędami Pracy z terenu całego kraju polegającego na przyjmowaniu zagranicznych ofert pracy i upowszechnianiu ich na tablicy informacyjnej, dzięki czemu każda osoba zainteresowana podjęciem zatrudnienia zagranicą może pozyskać szczegółowe wiadomości. Należy także budować partnerstwo PUP z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi przy organizacji targów pracy. Z uwagi na dominujące w bazie Powiatowego Urzędu Pracy w Zduńskiej Woli zagraniczne oferty pracy z Niemiec – oferty te stanowią około $\frac{3}{4}$ wszystkich zagranicznych ofert pracy, należy szczególną uwagę skierować na współpracę z niemieckimi instytucjami rynku pracy.

5. Źródła finansowania

Zadania wynikające z niniejszego programu realizowane będą przy udziale środków z:

- Funduszu Pracy- państwowy fundusz celowy, którego dysponentem jest minister pracy i polityki społecznej. Gromadzi się w jego ramach środki na cele wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Pieniądze te przeznaczone są w szczególności na aktywizację osób bezrobotnych tzw. Algorytm,
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - tworzony jest w celu realizowania konkretnych zadań państwowych kierowanych dla osób z niepełnosprawnościami,
- funduszy pomocowych Unii Europejskiej- w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 -wsparcie obszarów polityki i priorytetów, których celem jest dążenie do pełnego zatrudnienia, poprawa jakości i wydajności pracy,

- Rezerwy Ministra – dodatkowe środki, które można przeznaczyć na finansowanie realizacji zadań aktywizacyjnych dedykowane poszczególnym grupom bezrobotnych,
- budżetu samorządu-współfinansowanie określonych form wsparcia.

Wydatki będą dokonywane w sposób celowy, oszczędny i gospodarny z zachowaniem zasady należytej staranności i uzyskiwania najlepszych efektów z poniesionych nakładów.

6. Monitoring programu

Nadzór nad całością realizowanych zadań przewidzianych w programie będzie sprawowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli. W celu zapewnienia rzetelnej informacji o stopniu zaawansowania realizacji programu, w terminie do dnia 31 marca każdego roku sporządzane będą sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2023-2025.

7. Podsumowanie końcowe

Założone priorytety w „Powiatowym Programie Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2023-2025”, będą realizowane poprzez kompleksowe, wielokierunkowe działania. Przeciwdziałanie bezrobociu wymaga wszechstronnej znajomości tego zjawiska oraz mechanizmów jego zwalczania. Program ten określa więc kierunki działań na rzecz ograniczenia skali bezrobocia i wzrostu zatrudnienia w Powiecie Zduńskowolskim i opiera się na przyjętych w Polsce, województwie i Powiecie priorytetach polityki rynku pracy. Cele będą realizowane przy współudziale partnerów rynku pracy. Działania Urzędu Pracy w zakresie wspierania osób zarejestrowanych zostaną oparte na pośrednictwie pracy, poradnictwie zawodowym i dążeniu do jak najbardziej zindywidualizowanej pracy z klientami. Wsparcie kierowane będzie zwłaszcza do osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy np. osób młodych do 30 roku życia, osób długotrwale bezrobotnych, rodziców powracających na rynek pracy. Bardzo istotną kwestią realizowanego Programu będzie wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy i współpraca z pracodawcami. Działania te będą realizowane szczególnie poprzez udzielanie finansowego wsparcia na rozwój przedsiębiorczości, informowanie pracodawców o możliwych formach wsparcia. Podejmowane w ramach Programu działania determinowane będą wielkością środków Funduszu Pracy przydzielonych według algorytmu na realizację

aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz wielkością pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy środków Funduszu Pracy z Rezerwy Ministra i z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środków PFRON. W konsekwencji działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy wspólnie z partnerami rynku pracy powinny prowadzić do stymulowania sytuacji społeczno-gospodarczej w obszarze rynku pracy, które doprowadzą do wzrostu przedsiębiorczości, ograniczania bezrobocia i wykluczenia społecznego w regionie.

Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli zastrzega sobie możliwość dokonywania zmian w powyższym programie wynikających ze zmiany sytuacji na rynku pracy, przepisów prawa i innych czynników mających bezpośredni wpływ na kierunek działań urzędu.

Spis wykresów

Wykres nr 1. Liczba ludności powiatu zduńskowolskiego w latach 2019-2021.....	6
Wykres nr 2. Struktura ludności powiatu zduńskowolskiego pod względem wieku w latach 2019-2021.....	7
Wykres nr 3. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie zduńskowolskim w latach 2019-2022....	8
Wykres nr 4. Liczba bezrobotnych i bezrobotnych kobiet w powiecie zduńskowolskim w latach 2019-2022.....	12
Wykres nr 5. Struktura bezrobotnych wg wieku (lata 2020-2022).....	13
Wykres nr 6. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2019-2022.....	14
Wykres nr 7. Struktura bezrobotnych wg poziomu wykształcenia w latach 2019-2022.....	15
Wykres nr 8. Bezrobotni w wieku do 25 roku życia (lata 2019-2022).....	19
Wykres nr 9. Bezrobotni w wieku powyżej 50. roku życia w latach 2019-2022.....	21
Wykres nr 10. Długotrwale bezrobotni (w tym kobiety) w latach 2019-2022.....	23
Wykres nr 11. Struktura niepełnosprawnych bezrobotnych pod względem stopnia niepełnosprawności (2019, 2020, 2021) lekkie umiarkowane znaczne.....	26

Spis tabel

Tabela nr 2. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie zduńskowolskim według klas wielkości w 2021r.....	8
Tabela nr 2. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie zduńskowolskim według sekcji PKD w 2021r.....	9
Tabela nr 3. Poziom bezrobocie w latach 2019-2022 (powiat, województwo, kraj).....	11
Tabela nr 4. Struktura bezrobotnych ze względu na wykształcenie, czas pozostawania bez pracy, staż pracy ogółem i wiek.	17
Tabela nr 5. Struktura bezrobotnych w wieku do 25 roku życia wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy (2019-2021).....	20
Tabela nr 6. Struktura bezrobotnych w wieku powyżej 50. roku życia wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy (2019-2021).....	22
Tabela nr 7. Struktura długotrwale bezrobotnych wg wykształcenia, wieku, stażu pracy w latach 2019-2021.....	24
Tabela nr 8. Bezrobotni niepełnosprawni (lata 2019-2022).....	25

Tabela nr 9. Struktura niepełnosprawnych bezrobotnych pod względem wieku, wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy.....	27
Tabela nr 10. Liczba ofert pracy w latach 2019-2021.....	28

OPINIA

Powiatowa Rada Rynku Pracy w Zduńskiej Woli pozytywnie zaopiniowała w trybie obiegowym „Powiatowy Programu Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2023-2025”.

**Przewodniczący
Powiatowej Rady Rynku Pracy**

Mieczysław Pluskota